

«قلعه سلاسل» شوشتر برای نوروز ۱۴۰۳ آماده می‌شود

پایگاه میراث جهانی سازه‌های آبی تاریخی شوشتر از آغاز عملیات حفاظت و مرمت بخش‌های مختلفی از قلعه تاریخی سلاسل در این مجموعه جهانی خبر داد. به‌منظور حفاظت و نگهداری هر چه بهتر از اثر جهانی قلعه سلاسل که یکی از آثار ارزشمند در نظام حلقه آبی شوشتر به شمار می‌رود، براساس ضرورت و اولویت‌شناسی کارشناسان دفتر فنی و جمع‌بندی نهایی، عملیات اجرایی حفاظت و مرمت بخش‌های مختلفی از این قلعه پس از انتخاب پیمانکار وارد فاز اجرایی شد. مرمت دیواره‌های سنگی سالن احرامی‌بافی و اسلحه‌خانه، استحکام‌بخشی و مرمت سر دهانه‌های نهر داریون، مرمت دیواره‌های داخلی شوادان و اصلاح سیستم نورپردازی آن از جمله مواردی است که در این فاز عملیاتی در نظر گرفته شده است. بنابر اعلام پایگاه میراث جهانی سازه‌های آبی تاریخی شوشتر عملیات مرمت قلعه تاریخی سلاسل تا قبل از شروع سال جدید به پایان خواهد رسید تا پذیرای حضور گردشگران از سراسر کشور در نوروز ۱۴۰۳ باشد.

خانه ۴۰۰ ساله قطب رازی دزفول بازگشایی شد

سرپرست اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دزفول گفت: خانه قطب رازی به عنوان یکی از خانه‌های تاریخی بسیار فاخر دزفول با قدمت ۴۰۰ سال مرمت و بازگشایی شد. حمیدرضا خادم پنجشنبه شب در حاشیه آیین بازگشایی خانه قطب رازی در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: خانه تاریخی قطب رازی در اواخر دوره صفوی و ابتدای قاجاریه در بافت اصیل این شهرستان احداث شده است. وی ادامه داد: این خانه با همکاری مالک و به وسیله سرمایه گذار مرمت، احیا و بهسازی اساسی شد و امروز به عنوان یکی از مراکز گردشگری دزفول به زیرساخت‌های گردشگری و فرهنگی این شهرستان اضافه شد. سرپرست اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دزفول با اشاره به ویژگی‌های معماری منحصر به فرد این خانه تصریح کرد: این خانه یک آلبوم کامل از سبک‌های معماری تاریخی دزفول است که دارای ارزش معماری فراوانی است.

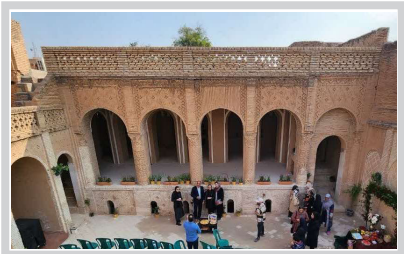
وی افزود: خانه‌های تاریخی فاخر متعددی در دزفول وجود دارد که با مرمت و بهسازی آنها امکان بهره‌گیری از آن با کاربری گردشگری وجود دارد که از سرمایه‌گذاران و مالکان این خانه‌ها برای مرمت این میراث فرهنگی حمایت می‌شود.

خادم با بیان اینکه از ورود سرمایه‌گذاران برای احیای خانه‌های تاریخی دزفول تمام قد حمایت می‌شود ادامه داد: اداره میراث فرهنگی دزفول همه مالکان خانه‌های تاریخی و سرمایه‌گذاران علاقمند به حفظ و احیای میراث فرهنگی این شهر دعوت می‌کند تا در حفظ میراث تاریخی دزفول مشارکت کنند.

دزفول دارای ۲۸ محله قدیمی است که خانه قطب رازی متعلق به خاندان قطب در محله صحرابدر شرقی واقع در خیابان انقلاب کوچه مشکایان است.

دزفول با قدمتی ۹ هزار ساله یکی از نخستین سکونتگاه‌ها و محل‌های شهرنشینی در جهان شناخته می‌شود و آغاز نخستین لوحه‌های کتابت، ایجاد نخستین دانشگاه در دنیا، نخستین سند دریاوردی، نخستین موسیقی گروه نوازی، سیستم آبرسانی سه هزار و ۴۰۰ ساله، ابداع سیفون و خانه‌سازی و معماری خاص دزفول که آن را با نام شهر آجر معرفی می‌کند از افتخارات این سرزمین است. ۱۰۰ اثر تاریخی شامل خانه، مسجد، حمام، گذر و بقعه در دزفول وجود دارد؛ این شهر دارای ۲۸ محله قدیمی و در هم تنیده است که معماری بی‌نظیرش، آن را به شهر آجر معروف کرده است.

هم‌نشینی رود در بافت تاریخی و بقاع تاریخی مجموعه بی‌نظیر گردشگری را خلق کرده ولی تخریب بافت قدیم به دلیل نگهداری نامناسب همواره به عنوان یکی از نگرانی‌های مهم دوستداران میراث فرهنگی مطرح بوده است.

جشن شهر جهانی کیوبافی بر گزار می‌شود

همکاری‌های لازم را انجام دهد که در این خصوص، رییس شورای شهر دزفول نیز قول مساعد داد که با برنامه‌ریزی و

او از شهردار دزفول به‌عنوان دبیر شهرجهانی کیو خواست که نسبت به آذین‌بندی شهر و همچنین اعتبارات لازم مراسم،

به‌منظور برگزاری این رویداد تأیید و مراسم یادشده باحضور مقامات کشوری و استانی در این محل انجام خواهد شد.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خوزستان با اشاره به برپایی نشست هم‌اندیشی پیرامون برگزاری جشن شهر جهانی کیوبافی دزفول گفت: در این نشست مقرر شد ستاد برگزاری این رویداد به ریاست فرماندار میراث‌فرهنگی دزفول دایر شود.

محمدحسین ارسطوزاده در این‌باره اظهار کرد: در این نشست درخصوص برگزاری یاشکوه جشن یادشده و محل آن که قرار است در دهه آخر دی‌ماه سال جاری برگزار شود تصمیم‌گیری شد. ارسطوزاده با اشاره به محل برپایی آیین پاسداشت ثبت شهرجهانی کیوبافی دزفول اظهار کرد: پس از بررسی‌های صورت‌گرفته و بازدید از چند محل همایش در این شهرستان، مجتمع فرهنگی‌سینمایی دزفول

گنجینه‌های طبیعی در منظر میراث جهانی چغازنبیل

برکه‌ای، لاک پشت فراتی، مار آبی، گرزه مار، مار جعفری و... اشاره کرد.منبع آبی منطقه رودخانه کرخه است که از وسط جنگل جریان دارد البته نهرها و زهاب‌های اطراف نیز جز منابع آبی منطقه به شمار می‌روند. وابستگی گاو میش به آب رودخانه و استفاده از جنگل برای تعلیف گاو میش و گاو، مردم بومی را وابسته به این منطقه نموده است، به طوری که بخش عمده‌ای از درآمد اهالی از طریق بهره‌برداری از این منطقه به صورت مستقیم و غیر مستقیم به دست می‌آید. نکته مهم اینکه تا دهه ۳۰ شمسی دسته‌های ۳ تا ۵ تایی شیر ایرانی در این منطقه زندگی می‌کردند.

از سویی دیگر میراث طبیعی پیرامون چغازنبیل رخس خوزستان محسوب می شوند. پارک ملی، پناهگاه و منطقه حفاظت شده دز، همچنین جنگل‌های دز با طول حدود ۱۵۰ کیلومتر از سردارآباد – دزفول شروع و در امتداد رودخانه دز بطرف جنوب تا عنافچه نزدیک اهواز امتداد دارد. مساحت منطقه حدود ۱۷۵۳۳ هکتار می‌باشد. از این مقدار، مساحت

ایران قرار گرفت. ذخایر ارزشمند جنگل ملی کرخه، در زمره مهمترین میراث طبیعی پیرامون مثلث جهانی قرار میگیرند. پارک ملی کرخه – منطقه حفاظت شده کرخه در غرب شوش قرار گرفته است. برخی از گونه‌های گیاهی این منطقه گز پده سریم، جاز، بید، لگجی، استبرق، مرغ، شبدر و جامعه غالب پوشش جنگلی را گیاه گز تشکیل می‌دهد و برخی از گونه‌های جانوری این منطقه گوزن زرد ایرانی، رودک عسل خوار، گرگ، گرجه جنگلی، گراز، گرجه وحشی، اردک مرمری، حواصیل زرد، لیکو خوزی، لیکو معمولی، میوه خور و... هستند. از گونه‌های خزنده منطقه حفاظت شده کرخه می‌توان به لاک پشت

*** سر آغاز -مجتبی گهستونی**
تنها میراث‌فرهنگی در محدوده شهرستان شوش نبود که موجب نخستین کاوش‌های باستان‌شناسی در شوش شد. بلکه میراث طبیعی این کهن شهر و به خصوص ظرفیت‌های نهفته در آن موجب شد تا نخستین اداره محیط زیست خوزستان هم در شوش شکل بگیرد. خوزستان ظرفیت فوق‌العاده‌ای در جذب گردشگر هدفمند برای تحقیق و پژوهش و تولید محتوا بر روی جلوه های طبیعی پیرامون چغازنبیل دارد.

به‌همین دلیل منطقه حفاظت شده کرخه از سال ۱۳۴۹ در مجموعه مناطق چهار گانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست

«بلبل خرما»، «لیکو»، «دوراج» و... در منطقه زندگی می‌کنند. از پستانداران با اهمیت منطقه «رودک عسل‌خوار» و «گرجه جنگلی» را می‌توان نام برد. خوزستان به علت دارا بودن ویژگی‌های آب و هوایی، از دیرباز تاکنون، مسکن ایل‌ها و طایفه‌های گوناگون بوده است. در گسترده جغرافیایی پیرامون چغازنبیل هم، اقوام گوناگون در طی قرون و اعصار به ایفای نقش پرداخته‌اند. طبیعت پیرامون چغازنبیل در نوع کوچ‌گردی و حتی یکجانشینی تأثیرگذار بوده و شیوه‌ای از زندگی را از دیرباز به وجود آورده است که در رابطه با اقلیم و منطق بر آن، همسازی دارد. این اجتماع غالباً با فعالیت‌های کشاورزی و دامداری و روابط بسیار نزدیک خانوادگی مشخص می‌شود. روابط شخصی میان اعضای این جامعه بسیار نیرومند است و الگوهای رفتاری سنتی بر این روابط حاکم می‌باشد. شیوه زندگی مردم عموماً غیر رسمی است و آداب و رسوم به ندرت دگرگون می‌شوند. در این جامعه خانواده نهاد کانونی است که در روستاها و سایر نشیمن گاههای چغازنبیل سکونت داشتند.

پارک ملی ۴۱۰۰ هکتار است. جنگل‌های یاد شده تنها باقیمانده جنگل‌های نیمه گرمسیری در کشور ایران است که در نوع خود بی‌نظیر هستند. درختان «پده» و «گز» و درختچه‌های «سریم»، «جاز»، «تمشک»، «استبرق»، «کهورک» و «لگجی»، «یونجه» و «گرامینه» بخشی از تنوع گیاهی منطقه محسوب می‌شوند. جنگل دز زیستگاه اصلی جانوران زیادی در جلگه خوزستان است که مهمترین آنها گوزن «زرد ایرانی» است که از گونه‌های نادر ایران و جهان به بشمار می‌رود. آیا ساکنان شهر دوراوتاش، گوزن را می‌شناختند؟ گوزن زرد ایرانی پستانداری از خانواده گوزن است. گمان می‌رفت که نسل گوزن زرد ایرانی منقرض شده است تا این که در دهه ۱۹۵۰ گله‌ای از آن در خوزستان کشف شد. اینک گله‌هایی از گوزن زرد ایرانی به زادگاه نخستین خود در زیستگاه‌های پارک ملی و منطقه حفاظت شده کرخه و پارک ملی و منطقه حفاظت شده دز، تحت نظارت اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان بازگشته‌اند. علاوه بر آن گونه‌های جانوری با ارزش نظیر انواع پرندگان شامل

همچنین بر کسی پوشیده نیست که ز Z در فارسی جانشین ذال δ می‌شود.

در پیوند با نام لالی شهری نزدیک به مسجدسلیمان شاید بتوان گفت که همان «هیدالی» یا «یدالی» باستان است زیرا همخوان h واکه i هنگامی که بر سر واژه یا نام می‌آیند ناپدید می‌شوند و همخوان d نیز در بسیاری از واژه‌ها هنگامیکه میان دو واکه جای می‌گیرد به y گوهرش (تبدیل) می‌یابد.

بنابراین، جای شگفتی نیست اگر بگویم لالی lāli همان هیدالی hidāli است، ویژه آنکه هیدالی در گزارش‌های باستانی جایی سخت گذر در کوهستان بوده که شاهان ایلامی هنگام شکست بدان پناه می‌برده‌اند که این از ویژگیهای لالی در کوههای بختیاری است.

ایذه، لالی و اندیکا: نامهای ایلامی؟

یک جایگاه جغرافیایی است. شاید نام شهری که با نام آن پیشه و کنش «رفت و آمد» در زبان ایلامی باستان هم ریشه است. گویا در واژه دوم ZZ نشانی از ذال δ در نامهای ایران باستان است. همچنین اگر بر پایه دگرگونی‌های آوایی در زاگرس b به سود m کنار رود و خود m به شیوه v در فارسی میانه و گ g در فارسی دری پدیدار و سرانجام مانند g های پایانی در فارسی نو ناپدید شود، چیزی جز ایذه iða نمی‌ماند.

درباره آن دو واکه a-a در کنار هم بهتر است بدانیم که گاهی همخوان به‌همراه واکه نمی‌آید، از همین رو شاید خوانش دیگر این واژه iz-z-am-ba یا iz-za-m-ba باشد.

گفت که در گزارش‌های ایلامی و هخامنشی با سه نام ایزک izzak، ایزخ izzax و ایزامبا iz-za-am-ba روبرو هستیم. نام نخست به چم آمده/سیده، نام دوم نام یک پیشه، کار یا هنر است که گویا با رفت و آمد و جابجایی در پیوند بوده است و نام سوم نام

*** سرآغاز – دکتر منصور بزرگمهر**
سخن گفتن درباره نام‌های کهن پیچیده و دشوار است، اما اگر بخواهیم تنها از روزن نوشتارهای ایلامی و پارسی باستان پرسش را بررسی کنیم شاید کار کوتاه‌تر و گزیده‌تر گردد. درباره نام شهر ایذه می‌توان

شاید نام‌اندیکاسرگذشت‌روشنتری داشته است، زیرا در نوشتارهای ایلامی با واژه an-du-ka بر می‌خوریم که آنرا هندی چمایش (معنا) نموده‌اند. شاید در دوره ایلام نو یا دوره هخامنشی دسته‌هایی از سکا‌های سندی (کنار آب) از خاور دریای سیاه یا خاور رود سند به ربیهگاه (جنوب) ایران آمده باشند و در کوه‌های بختیاری جا داده شده باشند. زیرا آهنگ (مقصود) از هندی در زمان هخامنشیان با هندی به چم امروزی آن یکسان نیست. در زمان هخامنشیان هندی نام شاخه‌هایی از مردم سکایی بوده است که در کنار آب (رود/دریا) می‌زیسته‌اند. باری، درباره گوهرش u به آ در گویش‌های زاگرس هم نیاز به روشنگری بسیار نیست. بتگرید به پول و پیل یا لوله و لبله.